

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/226/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712214617
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5712214617.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej a JUDr. Jany Urbanovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 15C/229/2012-135 zo dňa 11. 12. 2013, v spojení s opravným uznesením č. k. 15C/229/2012-152 zo dňa 25. 02. 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 15C/229/2012-126 zo dňa 11.12.2013 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Martin č.k. 15C/229/2012-152 zo dňa 25.02.2014 p
o t v r d z u j e.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením okresný súd zamietol žalobu v hore uvedenej veci. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Vo svojom odôvodnení dospel k záveru, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno v celom rozsahu, keď v konaní nepreukázal všetky predpoklady pre konštatovanie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú tvrdeným nesprávnym úradným postupom v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 12Er 116/2004, pre vymoženie sumy 16.320,- Sk s príslušenstvom, v nadväznosti na ktorý sa domáhal priznania náhrady škody.

Okresný súd vydal rozhodnutie - o zmene súdneho exekútora dňa 26. 04. 2012 (návrh bol podaný dňa 22. 11. 2010), ale vzhľadom na predmet veci, nevyhnutnosť vykonať pred, resp. súčasne s rozhodnutím aj iné úkony, ako výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora, vyčíslenie jeho trov, rozhodnutie o opravnom prostriedku proti uzneseniu o vyhlásení exekúcie za neprípustnej a jej zastavení, nedošlo k tvrdeným prietahom v konaní a v nadväznosti na uvedené k nesprávnemu úradnému postupu. Napokon právna úprava nestanovila povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora, došlo k tomu až s účinnosťou od 01. 09. 2005. S poukazom na § 238 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. konania začaté pred 01. 09. 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. 08. 2005, ak ods. 2 neustanovuje inak. Úprava obsiahnutá v § 44 ods. 8 Exekučného poriadku platného od 01. 12. 2006 sa nevzťahuje na konania, ktoré sa začali pred 01. 12. 2006 (tak, ako tomu bolo v prejednávanej príhode - exekučné konanie sa začalo 25. 03. 2004), ako vyplýva z ust. § 240 ods. 1 a 2 zákona č. 233/1995 Z. z.. Ustanovenie § 238 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. taxatívne vymedzuje

ustanovenia Exekučného poriadku, ktoré sa použijú aj na konania začaté pred 01. 09. 2005, ale s výnimkou § 44 ods. 6 Exekučného poriadku. Oneskorenie v rozhodnutí o návrhu na zmenu exekútora bolo spôsobené aj tým, že žalobca v návrhu na zmenu exekútora neuviedol spisovú značku exekučného spisu, ktorého sa návrh na zmenu exekútora týkal /Er/, hoci o nej musel mať vedomosť, keďže súd predtým vydal poverenie na vykonanie exekúcie a žalobca si ju mohol zabezpečiť dopytom od exekútora, prípadne exekučného súdu. Neoznačenie spisovej značky súdneho konania spôsobilo v exekučnej kancelárii časové oneskorenie pri identifikácii exekučného spisu, ku ktorému mal byť návrh na zmenu exekútora priradený. Z rozhodovacej činnosti bolo súdu známe, že žalobca podal v jeden deň veľké množstvo návrhov na zmenu exekútora a musel si byť vedomý, že najrýchlejším spôsobom priradenia každého jedného návrhu na zmenu exekútora k príslušnému exekučnému konaniu je uvedenie spisovej značky súdneho konania. Prvostupňový súd poukázal aj na tú skutočnosť, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, t.j. že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody. Pôvodný súdny exekútor teda mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie s ohľadom na zachovanie kontinuity konania.

Žalovaná bola úspešná, ale trovy si nevyčísliła a ani súd nezistil vznik trov na jej strane, a preto jej ich nepriznal (§ 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O. s. p.“ v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p.).

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie v zákonnej lehote žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie.

Namietal, že riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Súd nemohol vec prejednať v neprítomnosti žalobcu. V ďalšom poukázal na to, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. V tejto súvislosti upozornil i na právny názor vyslovený Krajským súdom v Trnave, v rozhodnutí sp. zn. 11NcC/46/2012 zo dňa 17. 10. 2012, kde v právne a skutkovo zhodnej veci vylúčil všetkých sudcov Okresného súdu Dunajská Streda a prikázal vec na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Galanta. V konkrétnostiach uviedol, že súd sa mal dopustiť viacerých omylov. Rozhodol bez toho, aby umožnil žalobcovi ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Žalobca ako strana v konaní nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť, pričom sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Napokon odvolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku. Rozhodnutie je podľa jeho názoru vnútorne rozporné. Napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho. Rozhodnutie založené na skutkovej a právnej chybe súdu nie je v právnom štáte udržateľné.

K podanému odvolaniu sa žalovaná nevyjadrila.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O. s. p. tento rozsudok podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (ust. § 219 ods. 2 O. s. p.), keďže ani zo strany odvolateľa neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil.

Prvostupňový súd je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné a jeho argumenty podporujú príslušný záver o neodôvodnenosti nároku žalobcu. Rozhodnutie prvostupňového súdu je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís prvostupňový súd dospel,

sú pre právnickú, ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne a aj spravodlivé. Rozsudok okresného súdu zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na zákonné rozhodnutie podľa § 157 ods. 2 O. s. p.. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v žiadnom prípade nemožno považovať to, že okresný súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

V sporovom konaní, o ktoré ide aj v prejednávanej veci, platí dispozičná a prejednacia zásada. Prejednacia zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov, ktoré ju preukazujú, je zásadne vecou účastníkov konania. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch a ukladá im označiť dôkazy k preukázaniu tvrdenia. Účastník má teda povinnosť tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O. s. p.) a povinnosť dôkazu. K splneniu tejto povinnosti je zaviazaný každý účastník konania. Pokiaľ žalobca poukazuje na ust. § 101 ods. 2 O. s. p. a na to, že súd nepostupoval správne, keď vykonal pojednávanie bez jeho prítomnosti, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď nepristúpil na rôzne konštrukcie žalobcu, ktoré iba sťažujú priebeh konania a postup súdu v ňom. Ustanovenie § 101 ods. 2 O. s. p. predpokladá pre prejednanie v neprítomnosti takého účastníka skutočnosť, že sa účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie. Žalobca v danom prípade nepožiadala o odročenie z dôležitého dôvodu. Z návrhu na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu porušenia nestrannosti súdu a sudcu je možné pri jeho obsahovom posúdení dôjsť k záveru, že týmto úkonom by žalobca mohol požiadať o odročenie pojednávania, no zároveň vzhľadom na uvedený dôvod - nestrannosť sudcu, súdu - nie je možné v danej situácii vyhodnotiť takýto dôvod ako dôležitý, nakoľko o nestrannosti súdu už rozhodované v predmetnom konaní bolo.

Odvolací súd zdôrazňuje, že nebolo porušené právo na kontradiktórne konanie. Podľa ust. § 115 ods. 1, 2 O. s. p. ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať.

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR je potrebné chápať tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie práva konať a rozhodnúť v jeho prítomnosti. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, teda povinnosť uviesť dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania v návrhu na začatie konania, vo vyjadrení k nemu, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania pri odročovaní pojednávania. Jej cieľom je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch svedkov. Podľa ust. § 129 ods. 1 O. s. p. možno vykonať dokazovanie listinami tak, že predseda senátu (samosudca) na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi ich obsah. Podľa ust. § 122 ods. 1 O. s. p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

V danej veci bolo nariadené pojednávanie na deň 11. 12. 2013 o 12:15 hod na Okresnom súde Martin, pričom žalobca bol riadne na toto pojednávanie predvolaný, no bez ospravedlnenia sa nedostavil, keď zároveň podal návrh na zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu. Nie je pravdou, že by sa žalovaná k veci nevyjadrila. Jej vyjadrenie k žalobe bolo doručené okresnému súdu dňa 21. 10. 2013 (č. I. 92). Z obsahu spisu vyplýva, že vyjadrenie bolo následne žalobcovi doručené dňa 13. 11. 2013. Krajský súd poukazuje na skutočnosť, že v zmysle § 18 O. s. p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv, teda právo vykonávať procesné úkony, vo formách stanovených zákonom nazeráť do spisu, robiť si výpisy, vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali § 123 O. s. p., byť predvolaní na súdne pojednávanie. Na pojednávaní sa súd oboznámil s obsahom spisu a obsahom exekučného spisu súdu (sp. zn. 12Er/116/2004). Pokiaľ teda okresný súd na pojednávaní dňa 11. 12. 2013 vykonal dôkazy navrhované žalobcom a poskytol možnosť obom účastníkom zúčastniť sa pojednávania, čím mali možnosť vyjadriť sa k dôkazom, resp. navrhnúť ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, tak týmto postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definíčných prvkov práva

na spravodlivé súdne konanie. K právu účastníka konania vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zodpovedá aj povinnosť súdu umožniť účastníkovi, aby sa vyjadril ku každému dôkazu, ktorý súd vykonal a ktorý môže aj obsahovať zistenie významné pre rozhodnutie súdu. Tento postup bol zo strany okresného súdu postupom podľa § 122 ods. 1 v spojení s § 123 O. s. p. dodržaný. Okresný súd dodržal i zásadu priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov ako jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania, ktorú zaručuje nielen ústava (čl. 48 ods. 2), ale aj Dohovor (čl. 6 ods. 1), keďže táto zásada je súčasťou práva účastníkov konania na spravodlivé prejednanie veci, týkajúce sa ich občianskych práv a záväzkov a je aj zároveň špecifickým vyjadrením zásady kontradiktórnosti sporového konania. Práve zo strany prvostupňového súdu dodržanie práva účastníka konania vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom je v zhode i s judikatúrou, o ktorú sa opiera aj EŠLP, ktorý vyslovil, že súčasťou koncepcie spravodlivého súdneho konania je zásada kontradiktórnosti, v súlade s ktorou musia mať účastníci nielen právo navrhnúť všetky dôkazy, ktoré považujú za nevyhnutné na preukázanie svojich tvrdení, ale aj právo byť oboznámený a vyjadriť sa ku všetkým dôkazom a vyjadreniam predloženým s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu. Vo vzťahu k princípu rovnosti braní, ktorý bol prvostupňovým súdom dodržaný, bola poskytnutá obom účastníkom konania primeraná možnosť predložiť svoje návrhy. Pokiaľ okresný súd v rámci vykonávaného dokazovania vytvoril procesný priestor obom sporovým stranám na navrhovanie dôkazov, oboznámenie sa a vyjadrenie sa k nim, tak neodňal žalobcovi ako účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, teda rešpektoval judikatúru ústavného súdu a EŠLP. Postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu práva vyjadriť sa ku každému z vykonaných dôkazov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zásad priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov a kontradiktórnosti sporového konania, teda zásad obsiahnutých v príslušných ustanoveniach O. s. p., v práve na spravodlivý proces, ako ho vykladá ústavný súd a EŠLP.

Nepravdivé je tvrdenie žalobcu, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania, z ktorého dôvodu bolo meritórne rozhodnutie prinajmenšom predčasné. Z výrokovej časti napadnutého rozsudku (ako ja zápisnice o pojednávaní zo dňa 11. 12. 2013) nevyplýva, že by okresný súd súčasne rozhodol aj o návrhu žalobcu na prerušenie konania.

Pokiaľ žalobca spochybňoval v konaní zákonného sudcu s poukazom na ust. § 15 ods. 1 O. s. p., odvolací súd zdôrazňuje, že žalobca výslovne vo svojich podaniach uviedol, že nepodáva námietku zaujatosti voči zákonnému sudcovi podľa § 15a O. s. p. (č. l. 12 spisu). Z úradného záznamu zo dňa 21. 11. 2012 (č. l. 14 spisu) vyplýva, že zákonný sudca sa v prejednávanej veci necíti byť zaujatý, a to ani pre pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom.

Odvolací súd v aktuálnom konaní takisto nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali nestrannosť zákonného sudcu.

Ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku (§ 14 a nasl. O. s. p.) predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

Dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá ani skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (viď napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. 05. 2010 sp. zn. 3 Nc 14/2010). Pre účely preskúmvanej veci odvolací súd konštatuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne (podľa tvrdenia žalobcu) svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť odporcu za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z..

Okresný súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že nebol preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, s ktorým konštatovaním sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil, preto v ďalších podrobnostiach poukazuje na dôvody napadnutého rozhodnutia.

Odvolací súd tiež poukazuje na názor Ústavného súdu SR, podľa ktorého porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (nález Ústavného súdu SR z 7. mája 2013, sp. zn. IV. ÚS 471/2012-75). Ďalej je nutné zdôrazniť, že súd vo svojej rozhodovacej činnosti na zákonom

ustanovené lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky konkrétne okolnosti posudzovanej veci. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (pozri napr. I. ÚS 86/02). Ústavný súd už v tejto súvislosti uviedol, že pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj pojem v „primeranej lehote“ obsiahnutý v čl. 6 ods. 1 Dohovoru) je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 70/02).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p.. V odvolacom konaní bol úspešná žalovaná, ktorá si však náhradu trov odvolacieho konania postupom podľa § 151 ods. 1 O. s. p. neuplatnila, resp. jej ani žiadne trovy nevznikli, preto rozhodol krajský súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.